

Звіт
завідувача кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки
економічного факультету
Меркулової Тамари Вікторівни, д.е.н., проф.
про роботу кафедри в 2019/2020 навчальному році

1. Робота з кадрами

1.1. Склад кафедри (кількість осіб та ставок): загальна кількість науково-педагогічних працівників – 19 (15,75 ставки); доктори наук – 5, професора – 5; кандидатів наук, доцентів – 7; кількість аспірантів – 4.

1.2. Підвищення кваліфікації, виконання плану стажувань.

1) Ковпак Е.О. - стажування в ТОВ «КОДЕРМАСТЕР» з 02 грудня 2019 р. по 31 січня 2019 р.

2) Николаєва О.Г., доц. - навчання за програмою Upper Intermediate у Міжнародному центрі мовної сертифікації факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна із подальшим складанням міжнародного іспиту та одержання сертифікату CEF B2.

3) Біткова Т.Г. - стажування в ПП «Софтвеа експерт» з 16 березня 2020 р. по 29 травня 2020 р.

1.3. Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців.

Кадровий склад кафедри має таку структуру: 8 викладачів (42,7 % загальної чисельності) віком до 40 років, у тому числі 2 канд. наук.; 1 доктор наук, 2 кандидата наук, доцента (30 %) – від 40 до 55 років; 6 викладачів (31,5 %) мають пенсійний вік, у тому числі 4 доктори наук.

1.4. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Основними проблемами кадрового складу є: значна частка викладачів пенсійного віку; нехватка докторів наук за профільною спеціальністю віком до 50 років, відтік молодих викладачів після захисту дисертацій на працевлаштування за кордоном.

Шляхами вирішення цих проблем є:

- підготовка молодих кандидатів наук із числа випускників і співробітників кафедри (на теперішній час у такому резерві знаходиться 3 викладача, роботи яких знаходяться у стадіях підготовки та завершення);
- посилення мотивації викладачів після захисту дисертацій продовжувати співпрацю із кафедрою;
- залучення потрібних категорій викладачів і закріплення їх на кафедрі для роботи на постійній основі або за умови довготривалого співробітництва за сумісництвом.

2. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР

2.1. Фундаментальні та прикладні НДР, що виконуються за результатами конкурсу, проведеного МОН України, обсяги їх фінансування в 2019 та 2020 роках (номери тем, угод, контрактів, прізвища керівників).

Номер теми: 4-11-17 "Моделювання динаміки складних систем з метою ідентифікації проблемних ситуацій", номер державної реєстрації 017U004831, УДК 004.942. Керівник: проф. А.А. Янцевич.

2.2. Монографії, розділи монографій, видані англійською мовою та іншими іноземними мовами у провідних іноземних видавництвах наукової літератури (надати список).

1. Mykhailo Maksymov ASPiRin Methodics of Business-Planning/ Economic and Financial Challenges for Eastern Europe // Proceeding of the 9th International Conference on the Economies of the Balkan and Eastern

European Countries in the Changing World (EBEEC) in Athens, Greece, 2017: Springer Proceeding in Business and Economics , 2019 – P. 435 – 444.

2.3. Статті, опубліковані у виданнях, що враховуються системами SCOPUS та / або ISI (надати список).

1. A.Y.Petrova, I.Sh.Nevliudov, V.N.Borshchov, V.A.Palagin, I.A.Razumov-Fryziuk, I.T.Tymchuk, V.V.Nevliudova. Mathematical model of bending two-layer film aluminium-polyimide structure due to temperature changes / Functional Materials (Scopus) 2019, Vol. 26 (2). - pp 342-346.

2. Kononova K., Dek A. Bitcoin mining electricity consumption and carbon footprint / Rivista di Studi sulla Sostenibilita (Scopus). – Franco Angeli Edizioni, 2019. – №2 p. 73-88.

3. Tatiana V. Bitkova, Oksana F. Volkova. Study of the Water supply in the Megapolis: System dynamics approach / Rivista di Studi sulla Sostenibilita (Scopus). – Franco Angeli Edizioni, 2019. - №2. - p. 109-125.

2.4. Статті, опубліковані у фахових виданнях України:

1. Даніч В.М., Шевченко С.М. Формалізація типових ознак сторінок соціальних мереж // «Review of transport economics and management», науковий збірник Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені ак. В.Лазаряна, № 2 (18), 2019. - С. 51 – 69.

2. Nikolaieva O., Bochko Y. Application of the "Predator-Prey" Model for Analysis and Forecasting the Share of the Market of Mobile Operating Systems // International Journal of Innovative Technologies in Economy, 2019, 4(24), p. 3-11.

3. Носова О.В., Носова Т.Ю. The Innovations Effects at Company's Labour Productivity // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна», (97), 2019. – С. 6-15. <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2019-97-01>.

4. Біткова Т.В., Меркулова Т.В., Янцевич А.А. Системно-динамічна модель податкової поведінки з урахуванням розподілу доходів // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна», (97), 2019. – С. 21-30. <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2019-97-03>.

5. Ковпак Е.О., Орлов Ф.І. Порівняльний аналіз моделей машинного навчання і регресій для прогнозування ціни легкового авто // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна», (97), 2019. – С. 31-40. <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2019-97-04>.

6. Даніч В.М., Старчак І.В. Динаміка регіональних ринків житлової нерухомості в Україні // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна», (97), 2019. – С. 41-49. <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2019-97-05>.

7. Кононова К.Ю., Дек А.О. Вуглецевий слід майнінгу біткоїна // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Економічна», (97), 2019. – С. 63-70. <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2019-97-07>

8. Кононова К., Кострінчук Д. Геомаркетинговий підхід у задачі розміщення: порівняльний аналіз трьох алгоритмів кластеризації // Нейро-нечіткі технології моделювання в економіці (Ulrichsweb, EBSCO, OAJI, Research Bible, Google Scholar, Index Copernicus). – КНЕУ, 2019, №9. – С 30-52.

9. Грецька-Миргородська В.В., Максимов М. С. Концепції соціально орієнтованої економіки та поведінковий підхід як змістовний базис для державної політики у сфері місцевого соціально-економічного розвитку // Бізнес Інформ, 2019, №8. – С. 59–71.

10. Меркулова Т. В., В. В. Зубова. Использование алгоритма Гейла-Шепли для решения экономических задач // Business-Engineering. Quarterly refereed and reviewed international scientific journal. – 2019. –№3. – С. 140–144.

2.5. Організація наукової роботи студентів та її результати.

В цьому навчальному році під керівництвом викладачів кафедри (або у співавторстві) студентами, які навчаються за освітніми програмами «Економічна кібернетика» та «Прикладна економіка», було видано 5 публікації тез у збірниках науково-практичних конференцій. У співавторстві зі студентами було опубліковано 6 статей у фахових виданнях.

2.6. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Слабка вмотивованість студентів в науковій роботі.

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти

3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження кафедри.

Загальне навантаження – 9429, середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників – 598,6 (НПП).

3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу.

Університетом замінено старі комп'ютери на нові (комп'ютерний клас 3-18 та 4-15) зі встановленою ліцензованою системою Windows 10.

3.3. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність.

У 2019-2020 н.р. кафедрою економічної кібернетики та прикладної економіки здійснені такі напрямки профорієнтаційної роботи:

1) проведено зустрічі з абітурієнтами у ході Днів відкритих дверей університету, для них підготовлена необхідна інформація про умови вступу, навчальних програмах і конкурентних перевагах спеціальності 051 «Економіка» освітня програма «Економічна кібернетика»;

2) відвідування та участь потенційних абітурієнтів у заняттях з профільних дисциплін студентів ОП Економічна кібернетика (за запрошенням кафедри);

3) Організація зустрічі з абітурієнтами та їх батьками на кафедрі, знайомство з кафедрою та ОП;

4) оновлені і роздруковані інформаційні листівки для абітурієнтів за спеціальністю 051 «Економіка» освітня програма «Економічна кібернетика» ОКР бакалавр, спеціальністю 051 «Економіка» освітня програма «Економічна кібернетика» ОКР магістр;

5) регулярно оновлювалася інформація для абітурієнтів, що представлена на власному сайті кафедри;

6) оновлена стрічка новин для абітурієнтів освітньої програми «Економічна кібернетика» та «Прикладна економіка» на сайті кафедри;

7) підтримується робота профільних контактних груп у соцмережах.

3.4. Видання підручників та іншої навчальної літератури (з грифом МОН України та без грифу МОН України) або підручник, рекомендований до друку вченою радою університету (надати список).

1. Вища математика. Математичний аналіз. Підручник. В.Г. Михайленко, С.І. Забуга, Н.В. Назаренко. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 143 с.

2. Кононова К. Ю. Машинне навчання: методи та моделі : [підручник] // ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 307 с.

3. Кононова К.Ю. Інтелектуальні системи аналізу даних: нав.-мет. Посібник // ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 100 с.

3.5. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів тощо).

Навчальні плани, робочі програми та інші навчальні ресурси розміщені на сайті факультету: <http://www.econom.kharkov.ua/index.php?id=709&lang=u&idd=68>.

Дистанційні курси (перечислить) розміщені на сайті Центру:

1) Прикладна економетрика,	9) Візуалізація бізнес-процесів
2) Прикладна економетрика II	10) Інтелектуальні системи аналізу даних
3) Актуарні розрахунки;	11) Дискретне моделювання
4) Моделювання економіки	12) Менеджмент проектів
5) Податки та податкова політика	13) Технологія проектування та адміністрування БД і СД
6) Моделі економічної динаміки	14) Господарське право
7) Економічний ризик та методи його вимірювання	15) Економічна кібернетика
8) Імітаційне моделювання	16) Світова економіка і глобалізація

3.6. Розвиток кафедрального веб-сайту.

Кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки має власний веб-сайт <http://www.cyber.kharkov.ua/>, розвиток якого забезпечується шляхом:

- регулярного оновлення інформації щодо змісту навчального процесу;
- надання основної інформації щодо викладачів кафедри та результатів їх роботи (перелік та анонс курсів, публікації, участь у конференціях, тощо);
- розміщення матеріалів (у т. ч. фото та відео) профорієнтаційного характеру з ціллю залучення абітурієнтів;
- анонсування студентських наукових заходів, умов участі у них, результатів проведення (конференції, олімпіади, захист магістерських робіт);
- підтримки зворотного зв'язку з випускниками та іншими користувачами сайту;
- підтримки англійської версії сайту;
- аналізу статистики відвідування сайту (географії користувачів, найбільш популярних сторінок, тощо);
- пошукового просування сайту (розміщення лінків в соціальних мережах, заповнення мета-тегів).

Супроводження та наповнення сайту повністю забезпечується зусиллями викладачів кафедри, випускників та студентів.

3.7. Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять.

На кафедрі щорічно складається план проведення відкритих занять, зокрема, в цьому навчальному році згідно плану було проведено 19 відкритих занять, 3 з яких проведено on-line, 5 занять відвідала зав. кафедри проф. Меркулова Т.В.

Всі заняття проведені на високому рівні, були цікавими та змістовими. Викладачі підтримували хороший контакт з аудиторією, студенти приймали зацікавлену участь. Звіти про проведення відкритих занять та відгуки на них заслуховувались на чергових засіданнях кафедри. На кафедрі ведеться облік відкритих занять, в якому зазначається дата та час, група, аудиторія, викладач, тема та відгуки викладачів, що відвідували відповідне заняття.

3.8. Оновлення форм і методик викладання.

В роботі зі студентами застосовуються крім традиційних форм занять такі форми занять, як:

- 1) Навчальні експерименти: дисципліна «Податки і податкова політика» для студентів освітньої програми «Економічна кібернетика», «Прикладна економіка» та ін.
- 2) Рольова гра «Пивна гра» (Beer game): дисципліна «Моделювання ланцюгів постачання» для студентів освітньої програми «Економічна кібернетика» та «Прикладна економіка».

3.9. Розробка електронних (дистанційних) курсів за заочною формою навчання, запровадження елементів електронного навчання при навчанні за денною формою (надати назви курсів, прізвища викладачів-розробників).

Підготовлені нові дистанційні курси: «Економіко-математичні методи та моделі»; «Методологія досліджень соціально-економічних процесів»; «Візуалізація даних»; «Спеціальні розділи з вищої математики»; Кібернетика як наука та мистецтво управління.

Накопичений досвід використання комбінованих форм технологій дистанційної освіти та сервісів. В умовах карантину дистанційна комунікація учасників освітнього процесу здійснюється в LMS Moodle, за допомогою сервісів Google (Google Клас, Google Форми), електронної пошти, месенджерів (Viber, Telegram та ін.), відеоконференцій (ZOOM, Skype та ін.), чатів (Google Hangouts та ін.). Проводиться комп'ютерний контроль знань з усіх навчальних дисциплін в базі LMS Moodle, за допомогою сервісів Google (Google Клас, Google

Форми) та ін.

3.10. Робота з працевлаштування випускників та її результати.

В цьому році, як і в минулі роки, всі випускники були працевлаштовані, серед місць працевлаштування – наступні:

GlobalLogic, Ощадбанк, ООО "КОДА", Gameloft, Langate Software, CORUM GROUP (Україна), Харківський тракторний завод (ХТЗ), ТОВ Normaizol (Комплексні ізоляційні рішення), Бізнес сервіс центр ABInBev Efes, Департамент фінансів Харківської обласної державної адміністрації, Державне підприємство завод "Електроважмаш", "Державний експортно-імпорتنний банк України" в м. Дніпропетровську, Empire State College of the State University of New York, Екіра2 (дочерня компанія Outfit7), Akvelon UA, ТОВ Ю БІ СІ СЕРВІС-ІНТЕРНЕТІНЛ, AxiomSL, TrafficHunt Ad Network, Initiative, відділ досліджень Світового Банку (The World Bank), Морський торговельний порт «Южний», кафедра економічної кібернетики, ХНЕУ імені Семена Кузнеця, кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки ХНУ імені В.Н. Каразіна.

На сайті кафедри розміщена інформація про наших випускників та їх працевлаштування, яка постійно оновлюється. Роботодавці можуть отримати необхідну інформацію про студентів та випускників, а також зв'язатися з кафедрою, користуючись можливостями сайту.

Налагоджені зв'язки з компанією ТОВ «ВЛАСТА-2018» - представник ГК «Крон», студенти отримали інформацію щодо діяльності компанії, вакансій та можливостей працевлаштування. Намічені заходи щодо подальшої співпраці.

3.11. Інтернаціоналізація навчального процесу, забезпечення академічної мобільності працівників та осіб, які навчаються, залучення іноземних студентів та аспірантів, участь у програмах спільних дипломів.

2 студента ОП «Економічна кібернетика» у II семестрі 2019/2020 навчального року були направлені на навчання до Університету м. Лодзь (Польща).

4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво

1. Професор Меркулова Т.В. є відповідальною особою за співробітництво згідно угод з Університетом м. Лодзь, Державним технічним університетом Грузії.

Меркулова Т.В. та Зубова В.В. брали участь у The 7th International Economic Conference – IEC 2019 «National Models of the Economic Development: Yesterday, Today, Tomorrow» (Tbilisi) on 11th and 12th October 2019.

Професора Кононову К.Ю. запрошено до участі в редколегії журналу Rivista di Studi sulla Sostenibilità/Review of Studies on Sustainability, що входить до Scopus. Співробітництво з журналом здійснюється в рамках договору з Simone Cesaretti Foundation.

Проф. Меркулова Т.В. є членом редакційної колегії науково-аналітичного журналу «Нейро-нечіткі технології моделювання в економіці» (Київ, ХНЕУ), членом Наукової ради МОН (Секція 17 «Економіка»).

В 2019-2020 навч. році була членом програмного комітету конференції II Національної науково-методичної конференції «ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА» (Київ, 17–18 жовтня 2019 року).

5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами

В 2019/2020 н.р. кафедрою регулярно проводилася виховна робота серед студентів освітніх програм „Економічна кібернетика” та „Прикладна економіка” за наступними напрямками.

1. Куратори груп (табл. 1):

- регулярно відвідували гуртожитки
- допомагали студентам щодо отримання місця в гуртожитку

- проводили інструктаж з техніки безпеці
- організовували екскурсії до університетського музею
- проводили профорієнтаційну роботу
- консультували з питань працевлаштування
- організовували зустрічі з випускниками, забезпечують комунікацію між студентами та випускниками спеціальності попередніх років
- проводили роз'яснювальну роботу щодо проведення акредитаційних заходів за напрямком «Економічна кібернетика»
- проводили зустрічі із батьками проблемних студентів

2. Студенти залучалися до:

- організації та проведення наукових семінарів та конференцій на кафедрі
- участі в науково-дослідницьких заходах
- організації та проведення святкових заходів як на кафедрі, так і на факультеті
- розповсюдження інформації про університет та кафедру в школах, популяризації спеціальності та кафедри, факультету та університету.

Таблиця 1

Куратори кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки

курс	група	куратор
1	ек-11	доц. Петрова А.Ю.
2	ек-21	ст. викл. Гузненков Ю.Г.
3	ек-31	ст. викл. Зубова В.В.
4	ек-41	викл. Назаренко Н.В.
5	ек-51	проф. Меркулова Т.В.
6	ек-61	доц. Забуга С.І.

в групах спеціальності «Прикладна економіка»

курс	група	куратор
5	еп-51	доц. Біткова Т.В.
6	еп-61	доц. Біткова Т.В.

6. Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки.

Умови праці та навчання у приміщеннях кафедри, учбових аудиторіях відповідають вимогам протипожежної безпеки. Випадків порушення цих вимог, нещасних випадків під час навчального та робочого процесу не було.

7. Завдання кафедри у наступному навчальному році

7.1. Удосконалювати профорієнтаційну роботу з метою забезпечення контингенту студентів освітніх програм «Економічна кібернетика» та «Прикладна економіка», використовуючи можливості сайту кафедри, зустрічі зі школярами та абітурієнтами, проведення тематичних лекцій, тренінгів та ділових ігор з потенційними студентами.

Проводити профорієнтаційну роботу з метою забезпечення контингенту студентів на нову освітню програму «Інформаційні технології в фінансах та електронна комерція».

7.2. Продовжити роботу щодо поліпшення кваліфікаційно-вікової структури професорського викладацького складу кафедри.

7.3. Розширити перелік місць стажувань та підвищення кваліфікації викладачів кафедри, в першу чергу, за рахунок використання можливостей, що передбачені у діючих договорах про співпрацю (Лодзинський університет, Польща; Технічний університет Грузії);).

7.4. Продовжити роботу щодо пошуку джерел фінансування наукових досліджень використовуючи можливості договорів про співпрацю з вищими навчальними закладами та установами, а також зв'язки з випускниками кафедри та роботодавцями.

7.5. Активізувати роботу викладачів щодо публікацій, зокрема в виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз. Запланувати норму публікацій для кожного викладача у

кількості не менше 2 протягом навчального року.

7.6. Активізувати участь викладачів кафедри в роботі міжнародних наукових конференцій, які проводять зарубіжні навчальні заклади та наукові установи.

7.7. Продовжити роботу щодо заохочення студентів до наукових досліджень, підготовки студентських робіт на Всеукраїнські та міжнародні конкурси та конференції. Сприяти організації міжнародних конференцій та веб-семінарів.

7.8. Поширювати міжнародне співробітництво у межах існуючих та перспективних договорів про співпрацю та шляхом участі викладачів кафедри у міжнародних наукових організаціях та спільнотах.

7.9. Сприяти поширенню участі студентів у міжнародних програмах обміну та мобільності.

7.10. Продовжити роботу щодо сертифікації дистанційних курсів за ОП «Прикладна економіка» та «Економічна кібернетика».

Завідувач кафедри _____ Тамара МЕРКУЛОВА
підпис

Дата 24.06.2020